

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-844/17-E

Název	Mateřská škola Starý Mateřov, okres Pardubice
Sídlo	Starý Mateřov 117, 530 02 Pardubice
E-mail	skolka.materov@seznam.cz
IČ	71008101
Identifikátor	600095797
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Anna Veselá
Zřizovatel	obec Starý Mateřov
Místo inspekční činnosti	Starý Mateřov 117, 530 02 Pardubice
Termín inspekční činnosti	25. 9., 26. 9. a 2. 10. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Starý Mateřov, okres Pardubice (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy s provozem od 6:30 do 16:00 hodin a školní jídelny. Vzdělávání je organizováno v jedné třídě s věkově smíšeným složením dětí. V době inspekční činnosti škola vykazovala 28 dětí. Z celkového počtu bylo evidováno 8 dětí v povinném předškolním vzdělávání, z toho dvě měly odklad povinné školní docházky o jeden rok. Pět dětí bylo mladších tří let. Předškolní vzdělávání probíhá podle „Školního vzdělávacího programu Mateřské školy Starý Mateřov“ (dále „ŠVP“). Úplata za vzdělávání je stanovena na 400 Kč měsíčně. Škola se zapojuje do veřejných kulturních akcí pořádaných obcí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy byla zřizovatelem jmenována na vedoucí pracovní místo bez vyhlášení konkursního řízení. Svoji funkci vykonává dvanáctým rokem, přestože nesplňuje předpoklady pro výkon této činnosti z důvodu neodpovídající kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonává (učitelka mateřské školy). Získané zkušenosti ředitelka využívá zejména k zajištění běžného chodu školy a řešení aktuálních otázek spojených se vzdělávacím procesem, komunikací se zákonnými zástupci dětí a zřizovatelem. Řízení školy založila především na každodenní komunikaci se všemi zaměstnanci a jejich vzájemné spolupráci. Na pracovišti bylo patrné ovzduší vzájemné důvěry, které se příznivě odrazilo směrem k dětem i ke všem dalším, kteří se školou přicházeli do kontaktu.

Závazné pedagogické a organizační informace a dokumenty školy jsou projednávány pedagogickou radou. Ze záznamů z těchto jednání je ovšem méně zřejmé přijímání účinných opatření a záměrů pro zkvalitnění jednotlivých oblastí spojených s činností školy. Rovněž výstupy z dílčích hodnotících procesů vycházející z ŠVP jsou ke zvyšování úrovně poskytovaného vzdělávání využívány s nižším efektem.

Dokumentace školy je převážně přehledně vedena, v některých dokumentech se však neodrazila aktualizace právních předpisů. Realizovaný ŠVP není v souladu s daným rámcovým vzdělávacím programem, neboť neobsahuje požadované informace z okruhu podmínek pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a dětí od dvou do tří let. Rovněž u podmínek vzdělávání nejsou zahrnuty návrhy na další jejich úpravu, které jsou potřebné pro zefektivnění vzdělávání.

Vzdělávací proces zajišťuje spolu s ředitelkou školy ještě učitelka s pedagogickou praxí do jednoho roku. Ta je odborně kvalifikovaná, aktivně si samostudiem prohlubuje profesní dovednosti. Své cizojazyčné dovednosti využila k účasti v semináři zaměřeného na využití anglického jazyka v mateřské škole, což se příznivě odrazilo i ve vzdělávacím procesu. Jejím pedagogickému rozvoji je nápomocná rovněž ředitelka, ale způsob vedení je méně systematický. Značně omezené je další vzdělávání ředitelky, což se nepříznivě projevilo v jejich nižších právních a odborných znalostech.

Zásady zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví včetně prevence sociálně patologických jevů jsou stanoveny v interních dokumentech školy. Učitelky poučují děti o možných rizicích, vedou je k dodržování stanovených pravidel.

Pro vzdělávání dětí má škola vhodné materiální a prostorové podmínky, které jsou odrazem aktivní spolupráce se zřizovatelem. Škola se nachází v samostatné přízemní budově, která prošla od poslední inspekční činnosti rozsáhlou rekonstrukcí. Vnitřní prostory školy jsou esteticky a funkčně upravené, doplněné výzdobou dětských prací a výrobků. Průběžně

jsou inovovány a doplňovány hračky a didaktické pomůcky, jejichž uložení vytváří motivační nabídku zejména pro spontánní vyžití dětí. Méně pozornosti je věnováno potřebám pro vlastní objevování a pro rozvoj pohybových dovedností. Mnohé aktivity škola přesouvá na zahradu, která svým vybavením umožňuje realizaci různých herních i relaxačních aktivit.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Plánování pedagogického procesu vycházelo ze vzdělávacího obsahu členěného do integrovaných bloků. Pro plnění vzdělávacích cílů však škola volí ne vždy vhodné vzdělávací strategie, které jsou uvedeny ve ŠVP. Rovněž nastavený denní režim dne, který vychází z psychohygienických potřeb dětí, nebyl v dopoledním bloku vzdělávání příliš akceptován. V ranních hodinách nedocházelo k dostatečnému zohlednění příchodu všech dětí, protože bezprostředně po osmé hodině byly realizovány různé řízené činnosti. To u některých dětí snižovalo psychosociální pohodu, neboť měly značně omezený prostor k vyžití na základě vlastního zájmu a k přirozené komunikaci s vrstevníky. Také to příliš neumožňovalo vytvářet si herní návyky, hru tvořivě rozvinout či dokončit.

Při didakticky cílených aktivitách byly využívány formy samostatné či společné práce dětí. Práce ve skupinách zařazena nebyla, i když zaznamenaný souběh pedagogických pracovníků k tomu poskytoval dobré předpoklady. Obsah těchto činností byl jen ojediněle diferencován s ohledem na věkové složení kolektivu i osobní potřeby jednotlivců. Učitelky v jejich průběhu zařazovaly zejména klasické metody (dovednostně-praktické a slovní). V podstatně menším zastoupení využívaly aktivizující metody v podobě záměrného vytváření herních aktivit spojených s hledáním různých řešení problémových situací, vlastním objevováním či kooperativním učením. To rovněž vyplývá ze záznamů v třídní knize.

Vzdělávání ovlivňovala i míra vnitřní motivace dětí. Pokud je činnosti vlivem didaktických postupů upoutaly, byly aktivní a přiměřenou dobu soustředěné. Naopak nepodchycené zaujetí se u dětí odrazilo ve snižování pozornosti a viditelné ztráty zájmu o danou činnost. Někdy klidný průběh vzdělávání narušoval zvýšený hluk. Efektivnost vzdělávacího procesu snižovalo v některých případech i vkládání značného množství různých vzdělávacích podnětů do frontálních aktivit. V dílčích situacích se také projevívaly menší pedagogické zkušenosti jedné z učitelek.

Přes uvedené skutečnosti ve škole v průběhu inspekční činnosti po celý den panovala zřetelná důvěra mezi dětmi a dospělými, postavená převážně na partnerské komunikaci a kladném přijetí. Průběžně se dětem dostávalo motivační hodnocení, méně již naznačení dalších možností vývoje. Učitelky podle potřeby uplatňovaly vhodný osobní přístup, u nejmladších dětí se zaměřovaly na jejich adaptaci na nové prostředí, na zvládnutí sebeobsluhy a navazování vzájemných vztahů. Přirozeným způsobem docházelo k příznivému sociálnímu učení, žádné dítě nebylo vyčleňováno z kolektivu.

Vzdělávací nabídka často navazovala na předchozí zkušenosti a poznatky dětí nebo vycházela z jim blízkých situací. Při její realizaci výrazně docházelo k rozvoji mechanické paměti, komunikativních dovedností, hrubé i jemné motoriky. Zaznamenaná byla i podpora představivosti a tvořivosti, docházelo k upevňování znalosti barev. Děti byly také vedeny ke zvládnutí sebeobsluhy, již méně i starší k používání příboru při stolování. V této oblasti se jim nedostával ani vhodný pedagogický vzor. Část učiva uváděla děti do života lidí. Při některých činnostech docházelo intuitivně nebo cíleně k utváření předčtenářských dovedností a předmatematických schopností (i když s menší podporou logického myšlení).

Pro posílení správné výslovnosti dětí jsou občas zařazovány kolektivní logopedické chvílky, ale systematické působení v této oblasti neprobíhá.

Dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky včetně dětí s jejím odkladem byla věnována zvýšená podpora směřující k úspěšnému pokračování na vyšším stupni vzdělávání zejména v rámci diferencovaného odpočinku po obědě. K osvojování klíčových kompetencí napomáhá doplňování obvyklé vzdělávací nabídky různými zejména kulturními a poznávacími aktivitami a seznamování dětí s anglickým jazykem. Zájemcům je určen sportovní kroužek, který pod vedením lektorky probíhá v odpoledních hodinách za úplatu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dětí, o čemž svědčí jimi prokázané postupné osvojování praktických dovedností a intelektových schopností. Děti respektovaly základní společenská pravidla, k sobě navzájem se chovaly převážně kamarádsky a přirozeně mezi sebou komunikovaly. V řečových projevech byl zřejmý rozvoj vyjadřovacích schopností, i když u některých starších dětí byl patrný nedokončený vývoj správné výslovnosti všech hlásek. Stejně to u nich bylo s upevněným náležitým úchopem tužky. Při činnostech se dokázaly děti přiměřeně soustředit a pracovat podle pokynů, řádně určovaly barvy. Záměrně využívaly paměť a reprodukovaly značné množství básní. Zejména starší byly schopny logicky uvažovat, orientovat se v základním počtu, poznat některá písmena, rozkládat slova na slabiky. Svými projevy prokazovaly odpovídající znalosti o okolním světě. Děti se v prostředí školy bezproblémově orientovaly, zvládaly základní pohybové dovednosti, požadované pracovní úkony a manipulaci s běžnými pomůckami. V průběhu dne projevily i mladší děti značnou samostatnost. Pořádané kulturně-společenské akce a prezentace dovedností dětí na veřejnosti přispívají k vytváření pocitu sounáležitosti s obcí a k posilování vlastní sebedůvěry.

Výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány na třídní úrovni, v omezené míře již jsou na základě zjištění přijímány konkrétní záměry dalšího působení. Kromě toho učitelky sledují vývoj jednotlivců. O každém dítěti vedou záznam o osvojení základních dovedností, schopností a znalostí ze všech vzdělávacích oblastí, což jim umožňuje průběžně sledovat komplexně celou osobnost dítěte. Zpravidla ale chybí bližší vymezení vzdělávacích potřeb dětí. Získané poznatky využívají učitelky spíše v aktuálním pedagogickém působení, ojedinele ke stanovení záměrných cílů vedoucích k individualizaci vzdělávání. Zákonní zástupci jsou o obsahu a výsledcích vzdělávání průběžně informováni, v případě potřeby jim jsou nabízeny kontakty na další odborníky (např. logoped).

Závěry

Hodnocení vývoje

- Postupně jsou zkvalitňovány materiální podmínky,
- přetrvává nedostatečná požadovaná odbornost ředitelky, což se projevuje v převládající formálnosti při řízení školy.

Silné stránky

- Významná podpora školy ze strany zřizovatele a dobré vzájemné vztahy pozitivně ovlivňující chod školy.

Slabé stránky

- Spíše formální pojetí pedagogické diagnostiky neobsahující závěry pro další výchovné a vzdělávací působení,
- přetrvávající uplatňování klasických forem vzdělávání, v dopoledním bloku činností spojených s pevnou organizací,
- nesplnění požadavku odborné kvalifikace ředitelky a její nedostatečný profesní rozvoj v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Poskytnout dětem větší prostor pro spontánní vyžití při ranní organizaci vzdělávání,
- pracovat více s rozlišením vzdělávací nabídky s ohledem na věkové složení dětského kolektivu a individuální potřeby dětí vzešlé i z pedagogické diagnostiky,
- podpořit ve větší míře utváření poznatků a dovedností dětí prostřednictvím pestřejších aktivizujících metod a forem práce,
- zkvalitnit školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, uvést jej do souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání,
- využívat výsledky z hodnotících procesů k cílenému zkvalitňování činnosti školy,
- doplnit modle možnostmi didaktické pomůcky podporující vlastní objevování a rozvoj pohybových dovedností ve třídě.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina mateřské školy ze dne 1. 1. 2003
2. Rozhodnutí o zápisu Mateřské školy Starý Mateřov, okres Pardubice do rejstříku škol a školských zařízení, čj. SpKrÚ 56393/2011 OŠKT, ze dne 19. 7. 2011
3. Jmenování na pracovní místo ředitelky školy s účinností od 1. 8. 2008
4. Školní matrika – školní rok 2017/2018
5. Školní řád mateřské školy a vnitřní řád školní jídelny s účinností od 20. 8. 2017
6. Školní vzdělávací program Mateřské školy Starý Mateřov ze dne 30. 8. 2017
7. Třídní kniha – školní roky 2016/2017 a 2017/2018
8. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2017/2018
9. Záписы z jednání pedagogické rady – školní roky 2016/2017 a 2017/2018
10. Rozpis přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2017/2018

11. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení školy
12. Dokumentace týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví dětí platná k datu inspekce
13. Dokumentace týkající se školního stravování dětí platná k datu inspekce
14. Doklady o vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Holánková, školní inspektorka

Mgr. Petra Holánková v. r.

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Bc. Daniela Růžová v. r.

V Pardubicích 30. 10. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Anna Veselá, ředitelka školy

Anna Veselá v. r.

Ve Starém Mateřově 3. 11. 2017